

VANA NUKU UUS ELU

Näitejuht Juta Blande on suurest armastusest nukkude vastu kinkinud vanadele seisma jäänud mänguasjadele uue elu, luues neile lugusid ja kujundades nende ümber põnevat maailma.

Ajas süvenenud huvi nukumaailma vastu sai alguse paarkümmend aastat tagasi, kui Juta hakkas juhendama lastele mõeldud nukuteatri ringi ja nagu ta ise seda nimetab – nukuringi. „Hakkasin koguma nukkusid, sest neid oli alalõpmata vaja,“ räägib Juta. Ajapikku kujunes tuttavates teadmises, kui on nukke üle, tuleb need kõik Jutale viia, sest tema oskab ja tahab nendega edasi tegeleda.

Korra oli Jutal vaja rahvariides nukku. „Tegin siis nukule rahvariided selga. See oli huvitav. Algul ei osanud materjali kuskilt otsida,“ selgitab Juta. Tänu nukkude jaoks rahvariide meisterdamisele on Juta enda sõnul erinevate

rahvaste riidetest väga palju uut teada saanud. Ajal, kui veel kroonid käibel olid, käis Juta oma rahvariides nukkusid ka laatadel müümas.

Praegu Juta enam aktiivselt nukkude müümisega ei tegele ning tänaseks on nukke rohkem ikka juurde kogunenud, kui uude koju läinud. Vaatamata sellele, et Juta kõneleb nukkudest vahelduvalt rõõmustades ja seejärel jälle ohates, et neid on palju saanud, ei ole nukkudega tegelemise tuhin sugugi raugenud. Aeg-ajalt käib Juta nn. teise ringi poodides või ka Balti jaama turul odavaid nukke või puuduolevaid aksessuaare otsimas. Praegu ootab tal veel üks pillimehest poissnukk oma väikest lõõtspilli.

ERINEVAD TEEMAD

Juta ei oska öelda, kas see on talle kuidagi nõukogude ajast külge jäänud, aga teda inspireerivad erinevad teemad. Näiteks sattus talle kätte kord üks nukk, mis meenutas preestrit. Seejärel tekkis juurde pruut ning sealt edasi otsis Juta

juba ise pruudile peigmehe ja ka pulmaseltskonna. Ta on loonud nukuseltskondi väga erinevate lugude jutustamiseks. Näitusel olevad nukud pajatavad Juta sõnul lastele eesti rahva talutöödest ja laulupeost. Kõrvuti paigutatuna on nad heaks näiteks lastele, et vanasti ei kantud pidurüüd pidevalt ning milline oli vanasti eestlaste igapäevane riietus.

Nii räägib Juta pikutava poissnuku kohta, et see on linnast maale vanaema juurde heina tegema tulnud lapselaps, kes aga hoopis tukkuma jäänud. Või baarikakluse stseen, kust ei puudu habemikust kõrtsmik, sinise silmaga pikutav kannatanu ega proua, kes manitseb oma meest mitte kakluses osalema.

Lisaks on Jutal näitamiseks väga mitmeid rahvariides nukke ning erinevaid rahvaid tutvustavaid nukke. Rahvariides nukud on enamasti Juta ise meisterdanud, aga eri riikidest pärit nukke on Jutale suures osas teised kinkinud. Pere ja tuttavad teavad, mida Jutale reisilt suveniiriks tuua.

IGA NUKK ON ISEMOODI

Kui ma küsin Juta lemmiknukkude kohta, ei oska ta üht üksikut teiste seast välja tuua. On näha, et need on kõik talle armsad. Iga nukk on sätitud ja paigutatud näitusele alati täpselt ja läbimõeldult, talle parasjagu ruumi andes. Kuigi nimesid Juta oma väga paljudele nukkudele pannud ei ole, teab ta igaühe kohta loo juurde rääkida. Kohati tundub, et Juta justkui vaatab nukule peale ja loeb tema silmadest loo ning aitab nukul seda teistele jutustada.

Mõni nukk on Jutal päris enda tehtud, mõni on oma lastest alles jäänud, mõni lapselastest, päris palju on neid talle kingitud, mõningad on ise ostetud, kuid igaüks neist on Juta juures leidnud endale uue kodu. Kindel on see, et iga nukk on Juta käe all hästi hoolitsetud ja hoitud.

Kui nukul pole jalga, pole hullu, Juta parandab ja lapib või leiab hea viisi, kuidas jala puudumine nuku edasi elamist ei segaks. Kui nukul pole riideid,

pole viga, Juta õmbleb uued selga. Kui lapsed on juuksed peast ära kamminud, ei pea nukk kiilaks jääma, Juta leiutab uued juuksed pähe. Need nukud, kelle vastu muidu keegi võib-olla enam huvi poleks tundnud, elavad ja röömustavad teisi tänu Jutale edasi.

„Igaüks tuleb isemoodi, kõik nukud eri nägu,“ ütleb Juta. Nukkude maailmast haaratud naise sõnul on nukukudele lugude mõtlemine ja nende riietamine hea ajaviide siis, kui õues parasjagu paha ilm on.

Kui kaua Juta veel uusi lugusid välja mõelda jõuab, seda ta aga öelda ei oska.

„Hing teeks seda, teist ja kolmandat, aga vaim vist väsib ära.“ Neid, kes juba aga olemas on, näitab Juta meeeldi.

**autor: Stina Andok (lühendatud tekst
ajalehe Raplamaa Sõnumid lisast Käsitöölane)**

Olen 75 aastane pensionär, kellel on mõned hobid, nagu aiandus, käsitöö, rahvarõivad, nukud ja täiskasvanute näitering.

Elan Raplamaal, Kodila külas. 30 aastat oma elust olen elanud Pärnumaal, Kaisma külas. Õppisin Kergu põhikoolis, siis Järvakandi keskkoolis ja Viljandi Kultuurikoolis. Mul on klubitöötaja-näitejuhi diplom.

Olen töötanud pärast Raplamaale kolimist Kodilas klubijuhatajana. Kuna klubi asus kooliga ühes majas, siis juhendasin nii koolilaste kui ka täiskasvanute näiteringi. Viimane toimib siiani, kuigi kooli enam meil ei ole.

Teatritrupp on läbi aja olnud maakondlikul teatrifestivalil edukas. Oleme saanud auhindu parima lavastuse, kostüümide ja näitlejatöö eest. Mul on tänu teatritegemisele tekkinud väike kostüümilaenus, kust külarahvas ja tuttavad stiilipidudeks riideid saavad.

Olen töötanud raamatukogus, ajutiselt ka lasteaias ja koolis.

Abikaasa Avo on olnud elukutselt autojuht. Mul on 3 last ja 7 lapselast.